Hearing Specialiserad Ätstörningsvård VGR

12 november, 2018

Behandling, Forskning och Innovation i Svensk Ätstörningsvård

Cecilia Bergh, Per Södersten och Jennie Sjöberg

Mandometerklinikerna och Karolinska Institutet

Ledningsorganisation Mando

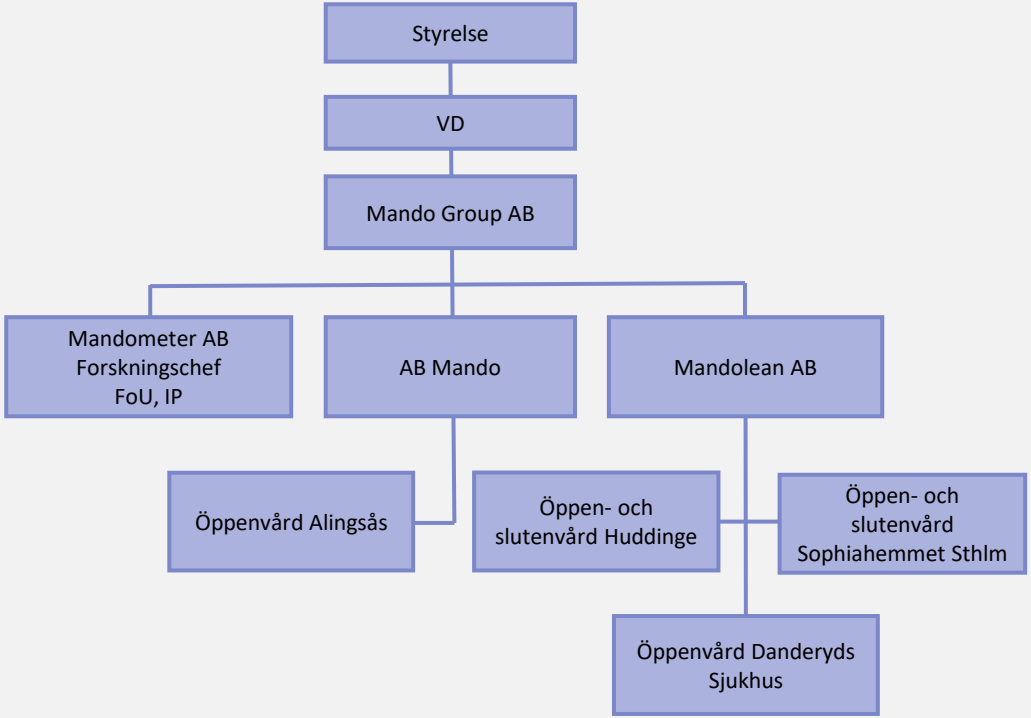

Nyckeltal

- Genomsnittligt antal patienter/behandlare, slutenvård: 2
- Genomsnittligt antal patienter/behandlare, öppenvård: 8,5
- Genomsnittligt antal besök/behandlare, öppenvård: 4,8 per dag
- Antal heltidsanställda 2019 ca 120, omsättning ca 130 MSEK

mandometer

Anorexia Nervosa:
symtom att behandla

- Ätbeteende och mättnad
- Hypotermi
- Hyperaktivitet
- Sociala och psykologiska problem

mandometer

Från remiss/egenremiss/drop in till uppföljning efter remission

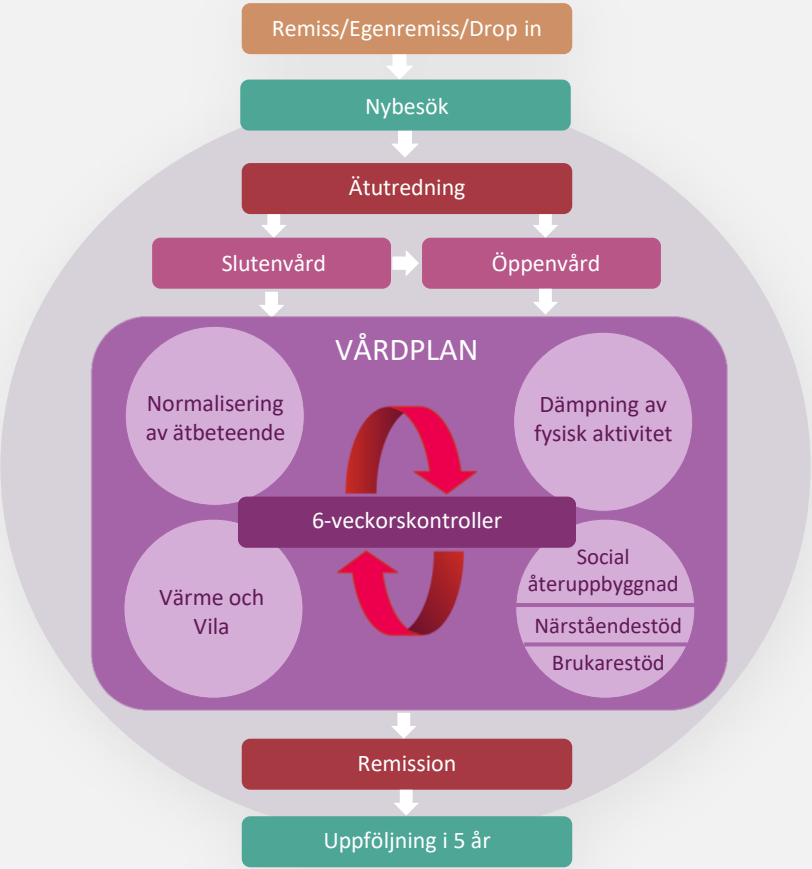

mandometer

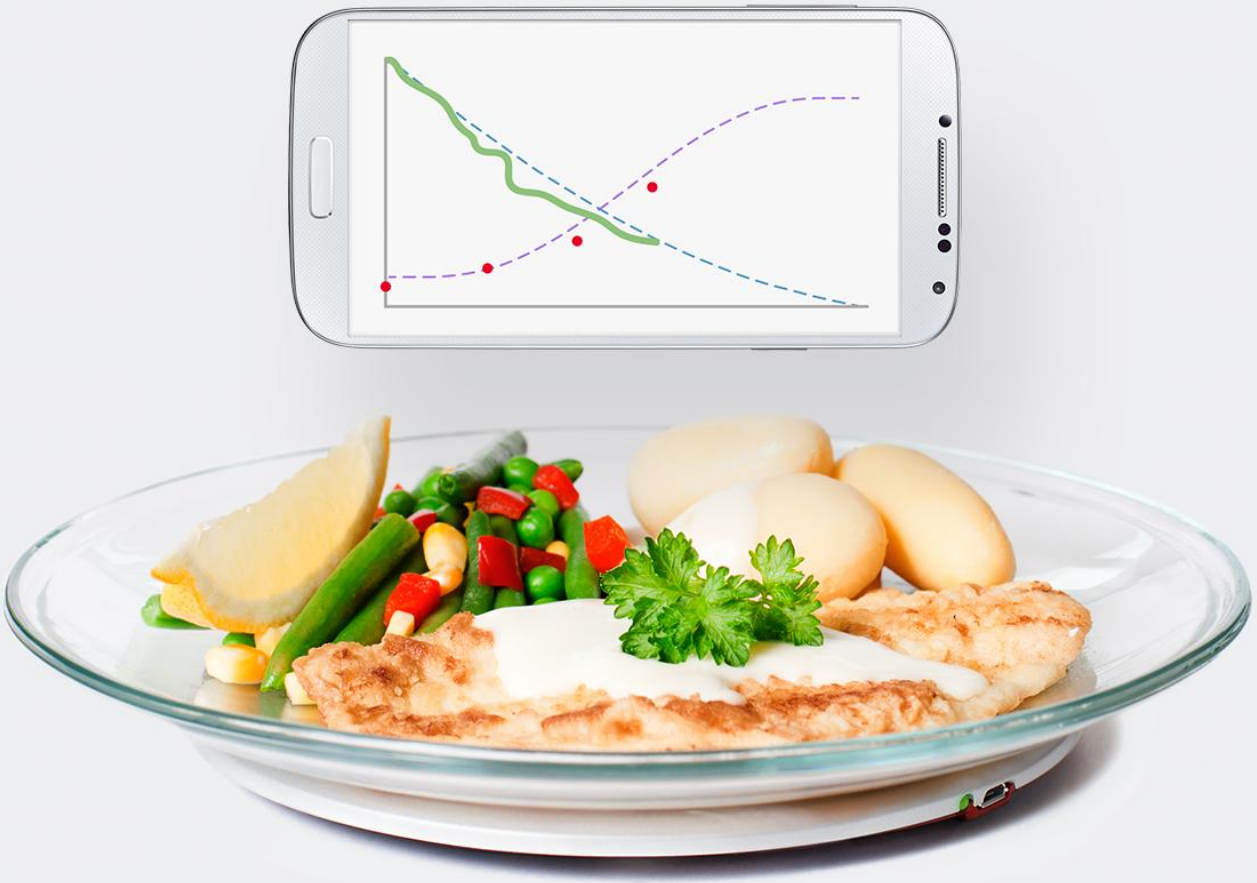

Värme

mandometer

Social uppbyggnad

mandometer

Internetbehandling

Träna ditt ätbeteende med Mandometer®

Mättnadsmätaren® motverkar småätande

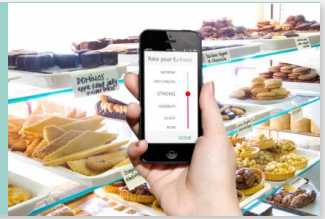

Dr. Cecilia svarar på dina frågor

Stegräknare

Motivation
Utmaningar
Belöningar

Kunskapsinnehåll

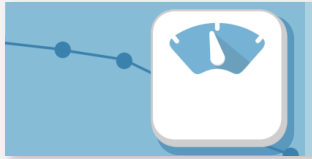

Viktkurva

Måltidsplanering

mando meter

Dr. Cecilia

drcecilia.mando.se
Dr. Cecilia
mando meter
Dr. Cecilia: — Hej Lisa, välkommen tillbaka! Vad vill Du fråga mig om idag?
Avsluta samtal
Anteckningsboken
Varför blir
OK

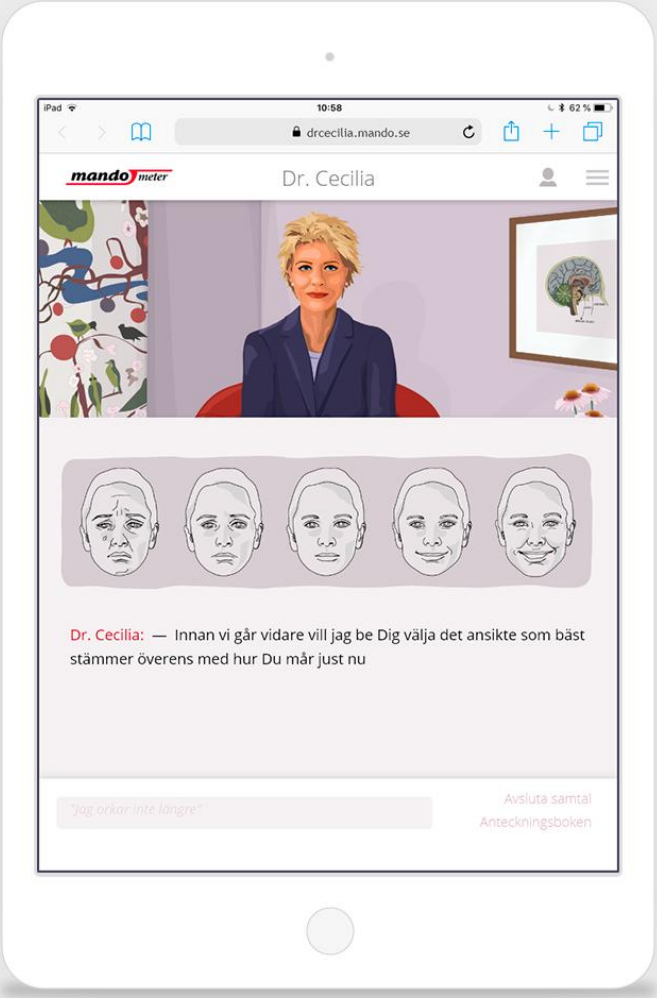
iPad
10:58
62 %
drcecilia.mando.se
mando meter
Dr. Cecilia
Dr. Cecilia: — Innan vi går vidare vill jag be Dig välja det ansikte som bäst stämmer överens med hur Du mår just nu
"Jag orkar inte längre"
Avsluta samtal
Anteckningsboken

mando meter

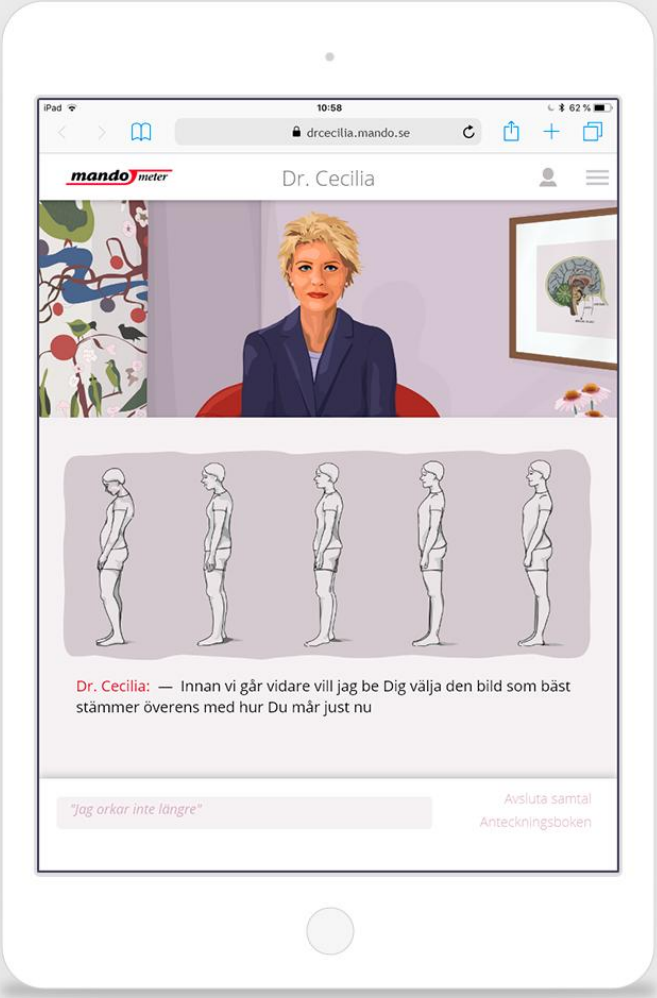
iPad
10:58
62 %
drcecilia.mando.se
mando meter
Dr. Cecilia
Dr. Cecilia: — Innan vi går vidare vill jag be Dig välja den bild som bäst stämmer överens med hur Du mår just nu
"Jag orkar inte längre"
Avsluta samtal
Anteckningsboken

mando meter

Ätbeteende normaliseras först och andra symptom följer

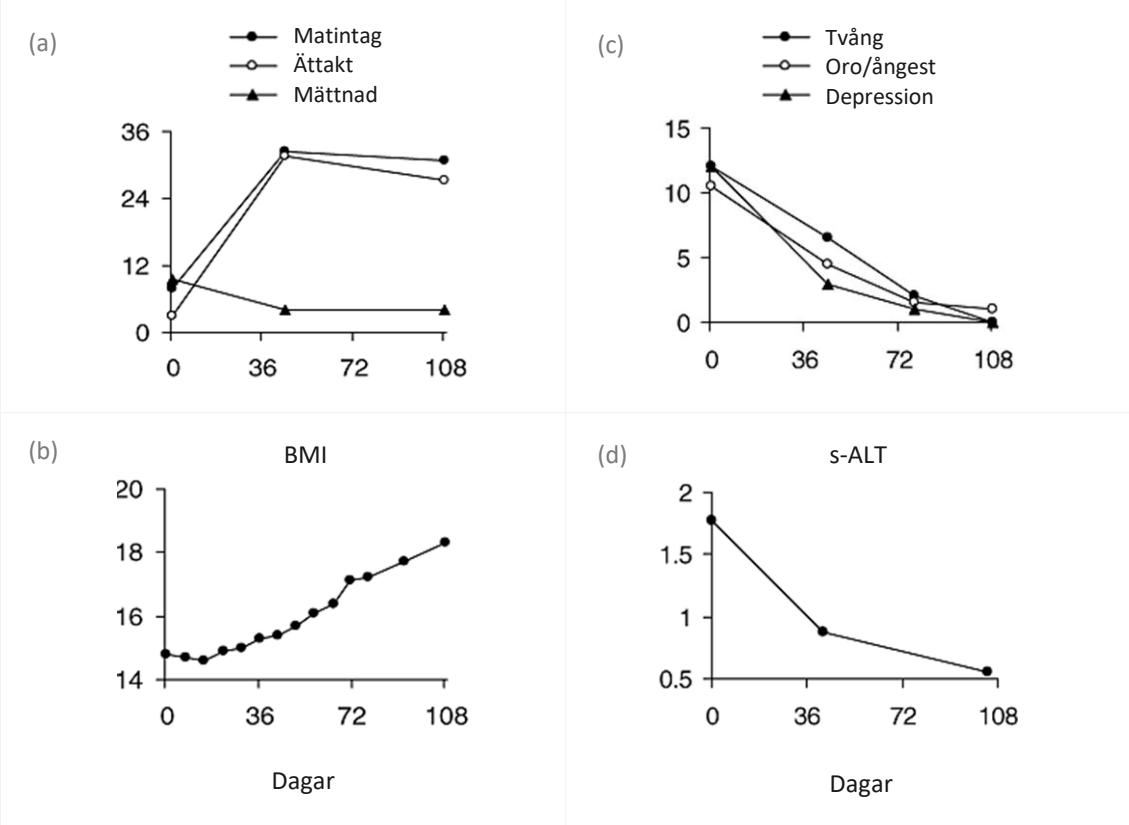

mandometer

Slutenvårdsremission

- Serumkalium > 3.2 mmol/l
- Puls ≥ 46 slag/min
- Utsatt sond
- 2 kilos viktökning för AN och EDNOS med anorektiskt beteende
- Stillastående vikt för BN och EDNOS med bulimiskt beteende
- Minst halverad psykofarmakabehandling
- 20% minskad ångest, depression och tvångstankar/beteenden
- Minst ett sammanhängande dygn fungerande permission

mandometer

Antal avslutade patienter som gått i slutenvårds-remission, avbrutit behandling och återremitterats

År	2016	2017
Patienter	n=65	n=95
Slutenvårdsremission	41 (63%)	68 (72%)
Avbrutit	6 (9%)	7 (7%)
Avböjt	2 (3%)	0 (0%)
Återremitterad	8 (12%)	11 (12%)
Patienter i behandling 31/12	8 (12%)	9 (9%)

mandometer

Remission

1. Normalt ätbeteende
2. Normalt BMI
3. Normala blodvärden
4. Normal psykiatrisk profil
5. Åter i skola, arbete & fritidsaktiviteter
6. Mat &vikt inget problem
7. Inga hetsätningar/kräkningar senaste 3 mån

mandometer

Behandlingsresultat

737 patienter i remission, 10% återfall under 5 år, ingen mortalitet

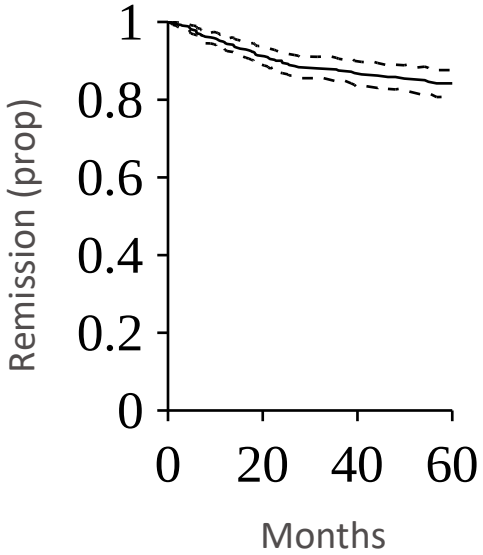

Bergh et al Behav Neurosci 2013;127:878

mandometer

Återfall per 31/12 2017 avseende 1259 svenska patienter som behandlats 1997-2017 till remission

		Diagnos vid återfall		
Diagnos initialt	n	AN	BN	EDNOS
AN	54	24	2	28
BN	24	0	10	14
EDNOS	56	2	1	53
Totalt	134	26	13	95

mandometer

Mandos synpunkter på uppdragsbeskrivning

- Behandlingsresultat ska ha större betydelse än lägsta pris.
  LOU tillåter effektmått, dvs bäst behandlingsresultat till lägst kostnad ska ges företräde.

- Personalens utbildning är inte lika viktig som vårdgivarens ansvar för en organisation som levererar vård med efterfrågade resultat. Inget ska-krav på psykoterapiutbildning (KBT).

- Ätstörning oavsett vikt, ålder, kön och geografisk tillhörighet i VGR.

- Uppföljningsbesök efter remission ska vara ett ska-krav. Undviker återfall.

- Patienter i partiell remission (diagnosfria) som avbryter, ska ersättas.

mandometer

Framtida ledningsorganisation Mandometerkliniken Alingsås

Öppen-och slutenvård

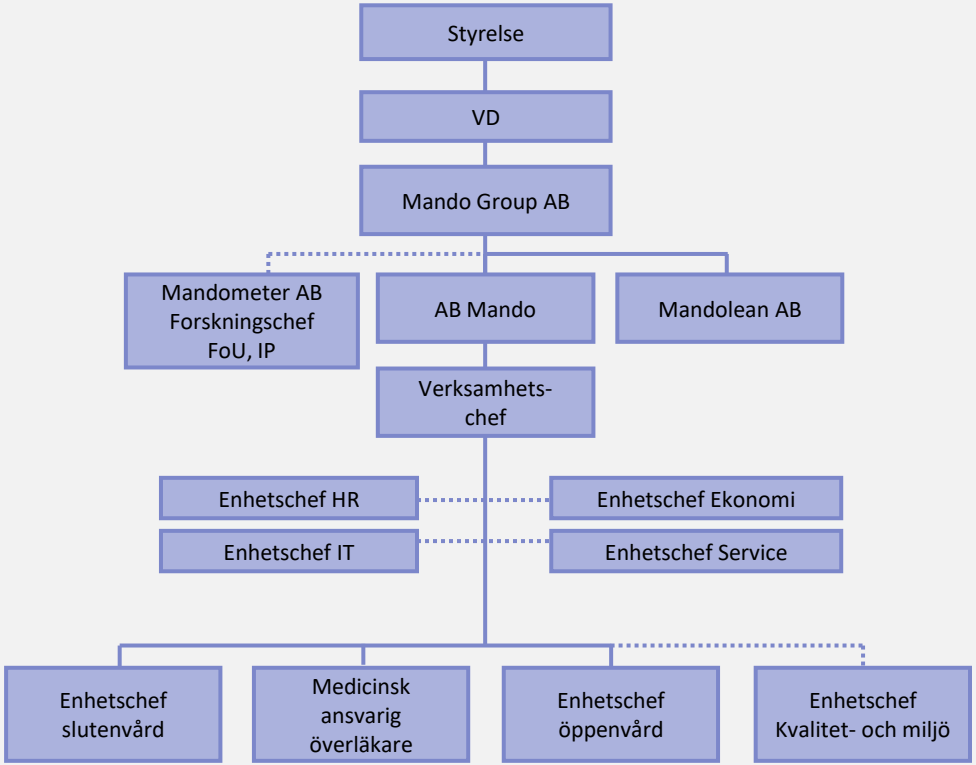

Framtida vårdorganisation Mandometerkliniken Alingsås

Öppen-och slutenvård

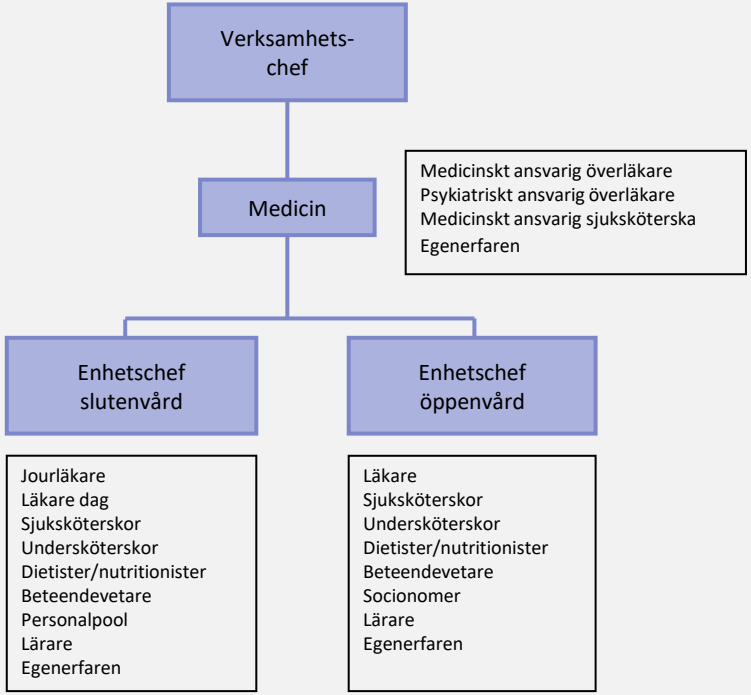

mandometer

Jennie Sjöberg

mando meter

Värdebaserad vård

- Behandlingseffekt relaterad till kostnad
- Full ersättning vid symtomfrihet på sex månader,
  80 % vid 12 månader och 40 % vid 15 månader
- Behandlingstid utökas till nio månader för full ersättning,
  80 % vid 15 och 40 % vid 24 månader

mandometer

För- och nackdelar med värdebaserad vård

Fördelar

- Fördubblat antal patienter som tillfrisknar
- Snabbare framsteg hos patienterna
- Mätbara kriterier för att fastställa effekten

Nackdelar

- Ingen uppföljning ingår
- Patienter som kräver längre behandlingstid ersätts ej
- Mindre sjuka patienter genererar högre ersättning än patienter som kräver större resurser och längre behandlingstid
- Låg eller ingen tillgänglighet för patienter med hetsätningsstörning
- Patientsäkerheten är låg för svårt sjuka patienter eftersom slutenvård inte ingår

mandometer

Behandlingstid

2010 - 2014

- 64 patienter i remission
- Behandlingstid 13 (2-42) månader

2015 - 2017 Värdebaserad vård

- 81 patienter i remission
- Behandlingstid 8 (1-57) månader

mandometer

Alingsås i siffror

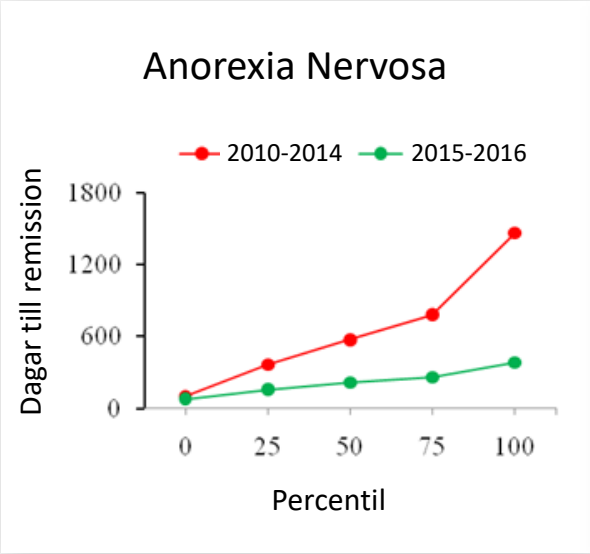

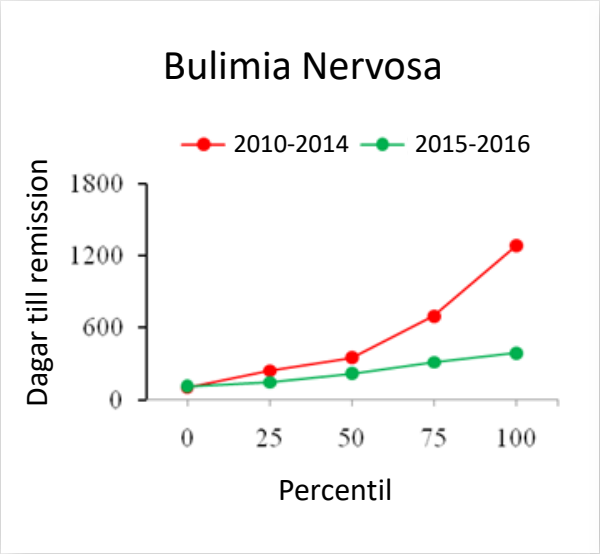

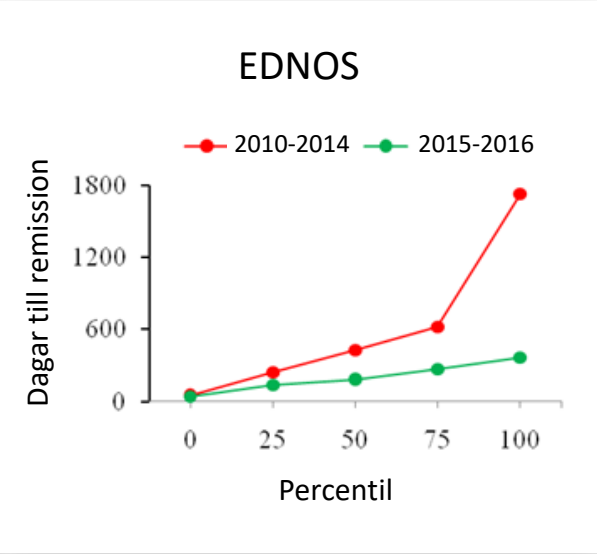

mandometer

Inflöde av remisser och egenanmälan

- Inflödet har ökat genom åren
- 2 remisser/egenanmälningar per vecka
- Hälften av de som söker bor i västra regionen
- 30 % av de som söker bor i Göteborg (ökat genom åren)

mandometer

Diagnos

Diagnos 2010-2014

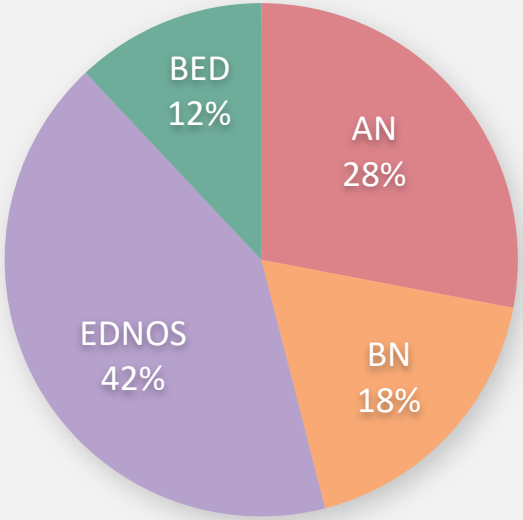

Diagnos 2015 - framåt

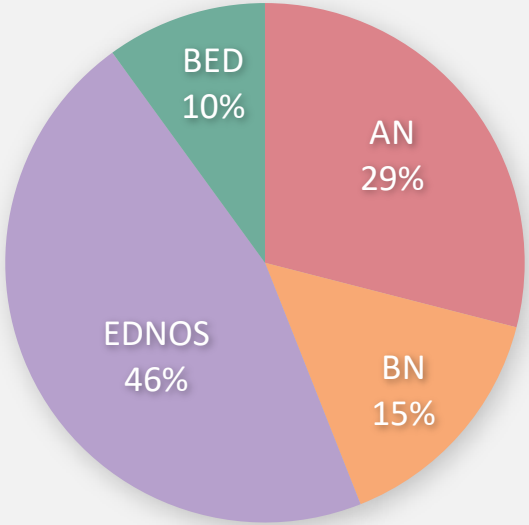

mando meter

Svårighetsgrad

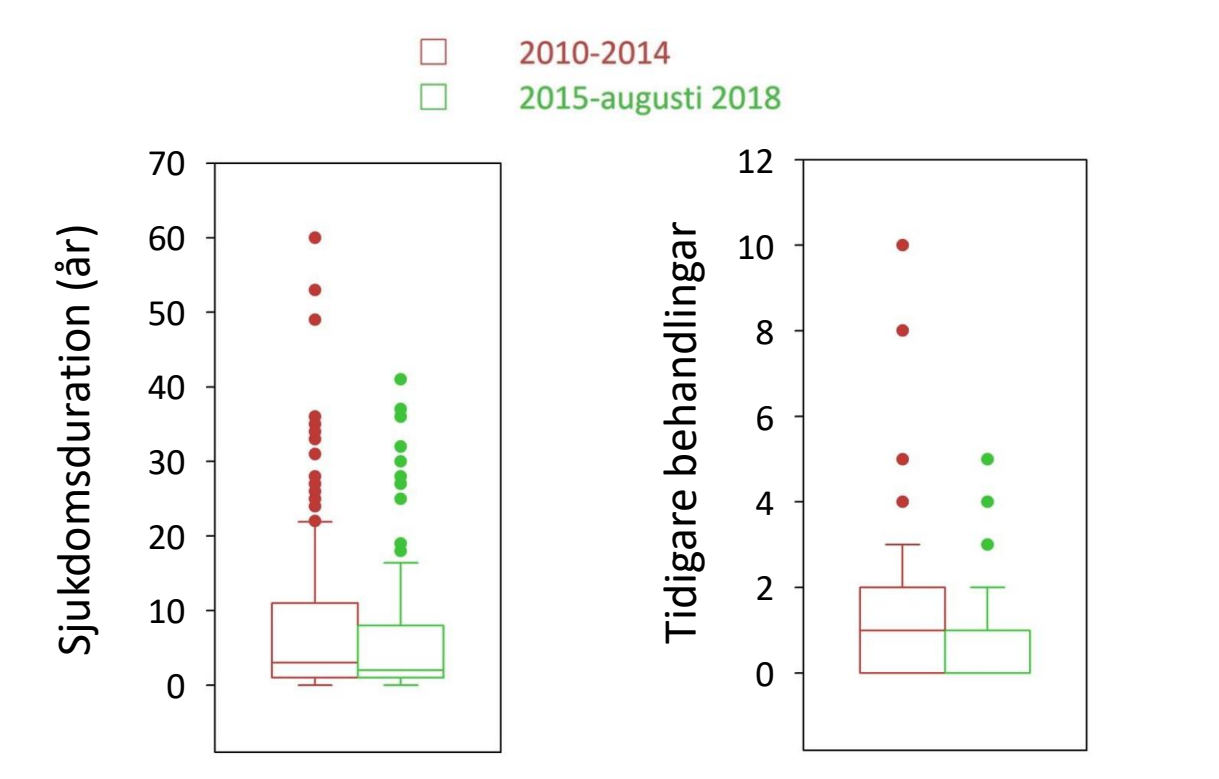

mandometer

Återfall

- Återfallsrisken hos ätstörningspatienter är stor
- Ju striktare remissionkriterier ju mindre risk för återfall
- Uppföljning är avgörande för att minimera återfall

mandometer

Återfall

		Diagnos efter återfall 2010-2014		
	n	AN	BN	EDNOS
AN	2	0	0	2
BN	1	0	0	1
EDNOS	2	0	1	1
	5		**1**	**4**

		Diagnos efter återfall 2015-2018		
	n	AN	BN	EDNOS
AN	1	0	1	0
BN	1	0	0	1
EDNOS	3	0	0	3
	5		**1**	**4**

mandometer

Uppföljning

- Ingår inte i nuvarande avtal
- 11 besök under fem år efter remission
- Åter i behandling vid återfall utan att vänta
- Trygghet för patienter och anhöriga
- 36 patienter som gått fem år i uppföljning och är botade
- Undvikande av återfall en samhällsekonomisk vinst

mandometer

Samverkan

Upparbetad samverkan

- SÄS
- Elevhälsan
- Frisk och Fri
- FAB

Försök till samverkan

- Högsbo
- Östra sjukhuset

mandometer

Per Södersten

mando meter

Anorexia Nervosa ≤2018

“kroniskt förlopp … svårt att behandla … högsta dödligheten av alla psykiatriska diagnoser”

Lancet 2013;**381**:1361:1338;

Lancet 2014;**383**:100:105:127

Lancet Psychiatry 2015;**2**:1099

Nature Dis Prim 2015;**1**:1

mando meter

Anorexia Nervosa ≤2018

1. 30% slutför inte behandlingen
2. <50% svarar på behandlingen
3. Patienterna förblir symtomatiska efter behandlingen
4. Majoriteten återfaller inom ett år efter behandlingen

Zipfel m fl Lancet 2014;**383**:127

mandometer

Anorexia Nervosa 1996

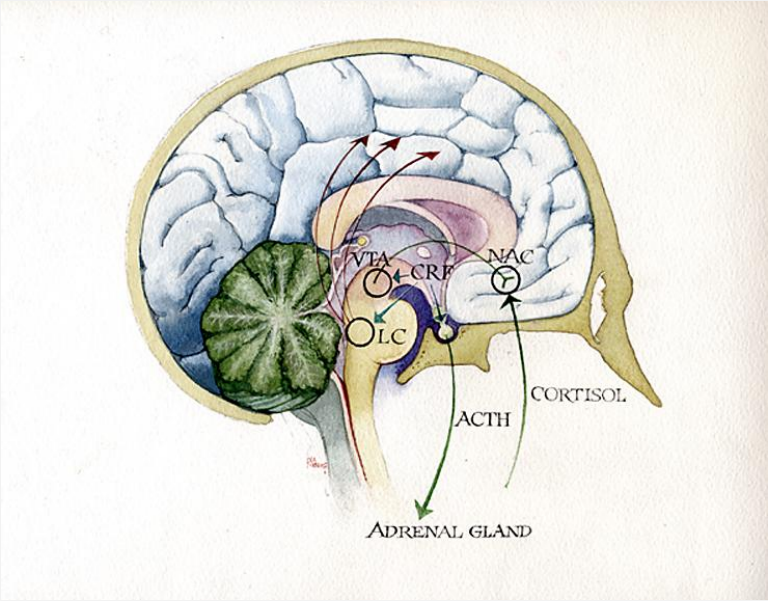

Bergh, Södersten Nat Med 1996;**2**:22

mandometer

Anorexia Nervosa 1993-2018

och andra ätstörningar

>1000 patienter behandlade till symtomfrihet (remission)
Enda kliniken som följer patienterna i 5 år

1. 75% remission efter i genomsnitt ett år
2. 10% återfaller inom 5 år
3. Ingen dödlighet

Standard-behandling

1. 30% slutför inte behandlingen
2. <50% svarar på behandlingen
3. Patienterna förblir symtomatiska efter behandlingen
4. Majoriteten återfaller inom ett år efter behandlingen

mandometer

Riksät

Nationellt kvalitetsregister för ätstörningsbehandling, 1999

- 11 rapporter 2001-2016
- Detaljer 2012-2016

Södersten m fl SLL projekt

mando meter

Riksät: Vården i siffror

mandometer

Riksät: Vården i siffror

Fri från ätstörning vid uppföljning

Andel patienter med ätstörning som vid uppföljning efter ett år inte längre uppfyller kriterierna för en ätstörningsdiagnos.

mandometer

Riksät: Vården i siffror

Nationellt kvalitetsregister för ätstörning (RIKSÄT)

	Riket	Västra Götala...	Jämtland Här...
Fri från ätstörning vid uppföljning Uppföljda patienter	2015 56 %	2015 35 %	2015 90 %
Behandlade patienter	14 %	10 %	35%

mandometer

Riksät: Vården i siffror

Att tänka på vid tolkning

Bara ungefär hälften av de patienter som registreras vid behandlingsstart följs upp efter ett år. De rapporterade resultaten måste således tolkas med försiktighet.

mandometer

Riksät

”Patienterna svarar snabbt på behandlingen och blir friska”

Riksäts årsrapport

mando meter

Riksät: SKL

”Patienterna svarar snabbt på behandlingen och blir friska”

SKL “Kvalitetsindikatorer i hälso- och sjukvården”, 2012

mandometer

Behandlade patienter

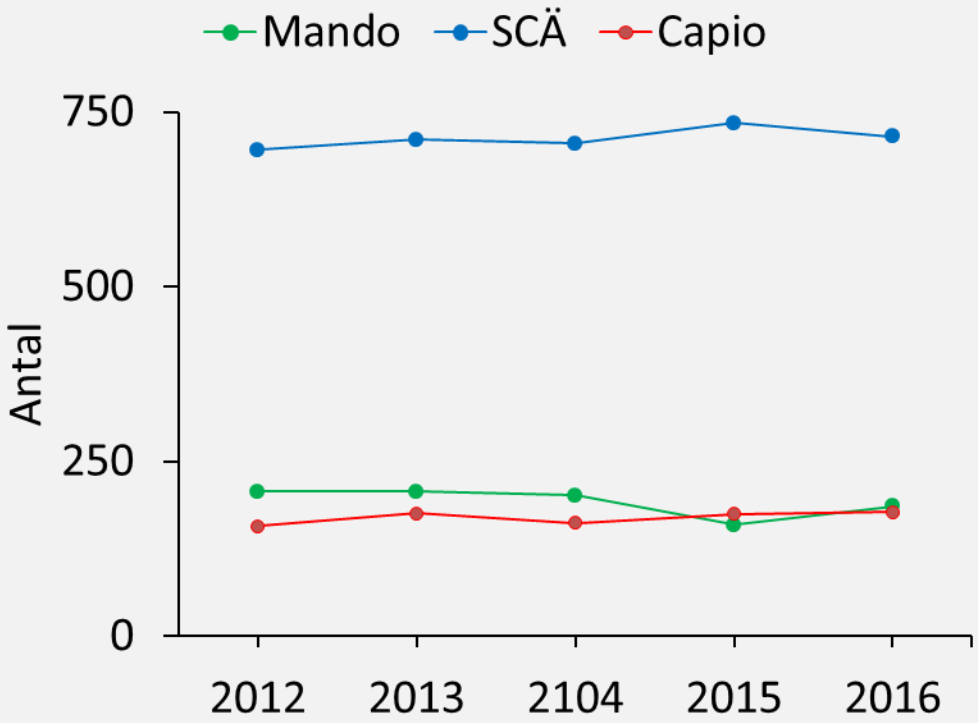

mando meter

Patienter i remission

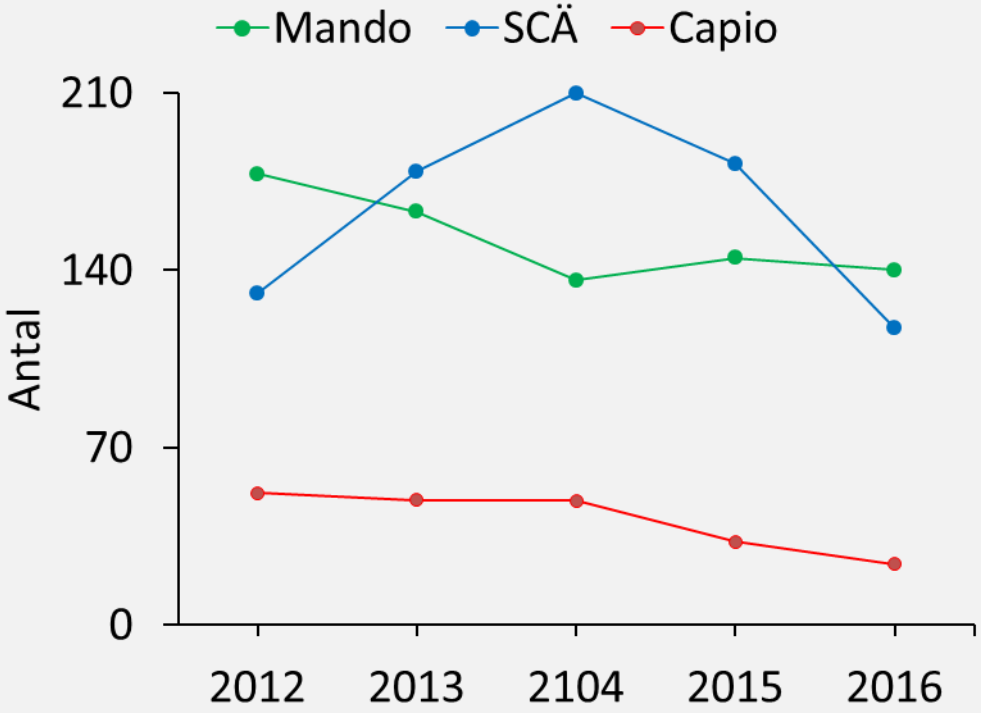

mando meter

Kostnad patient i remission

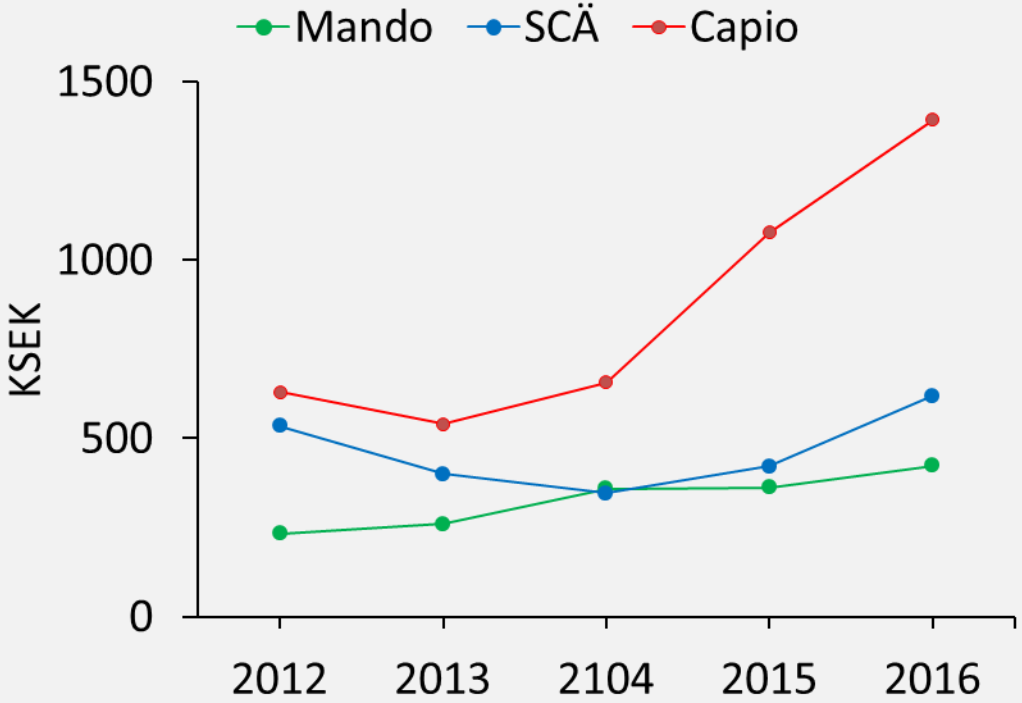

mando meter

Kostnad patient i remission

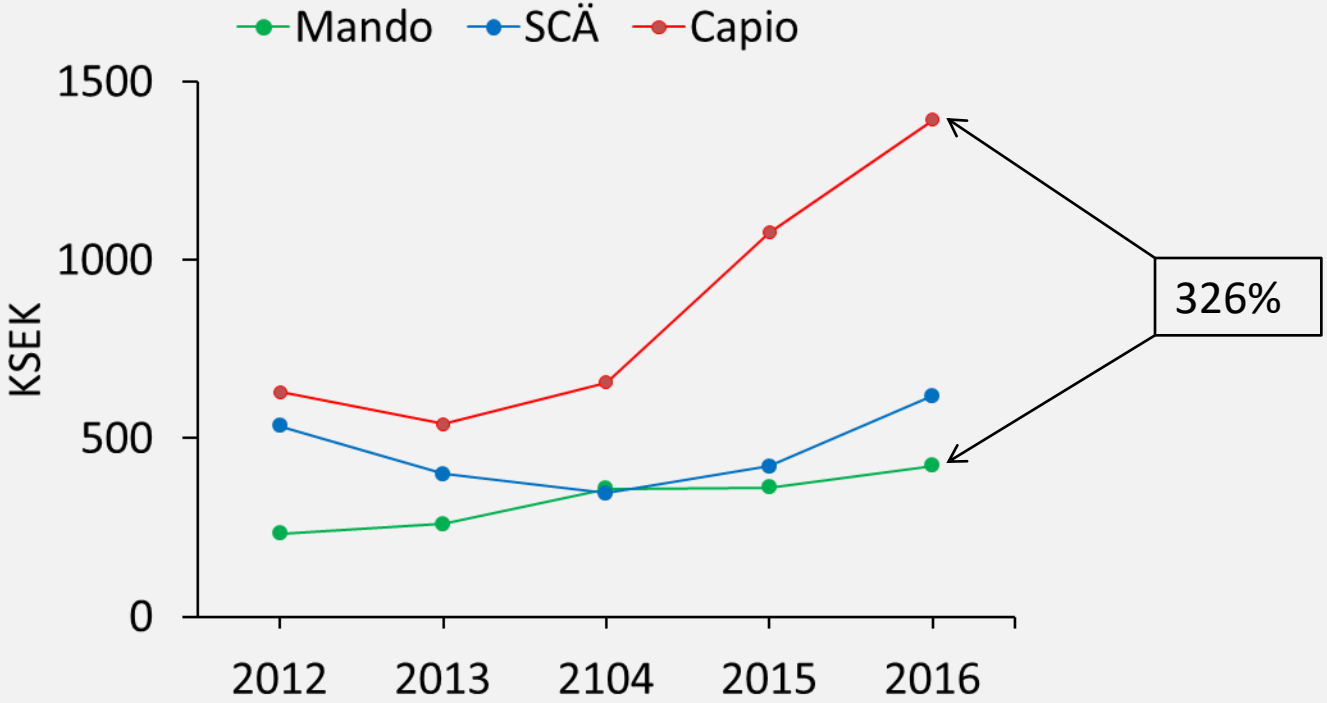

mando meter

Kostnad patient i remission

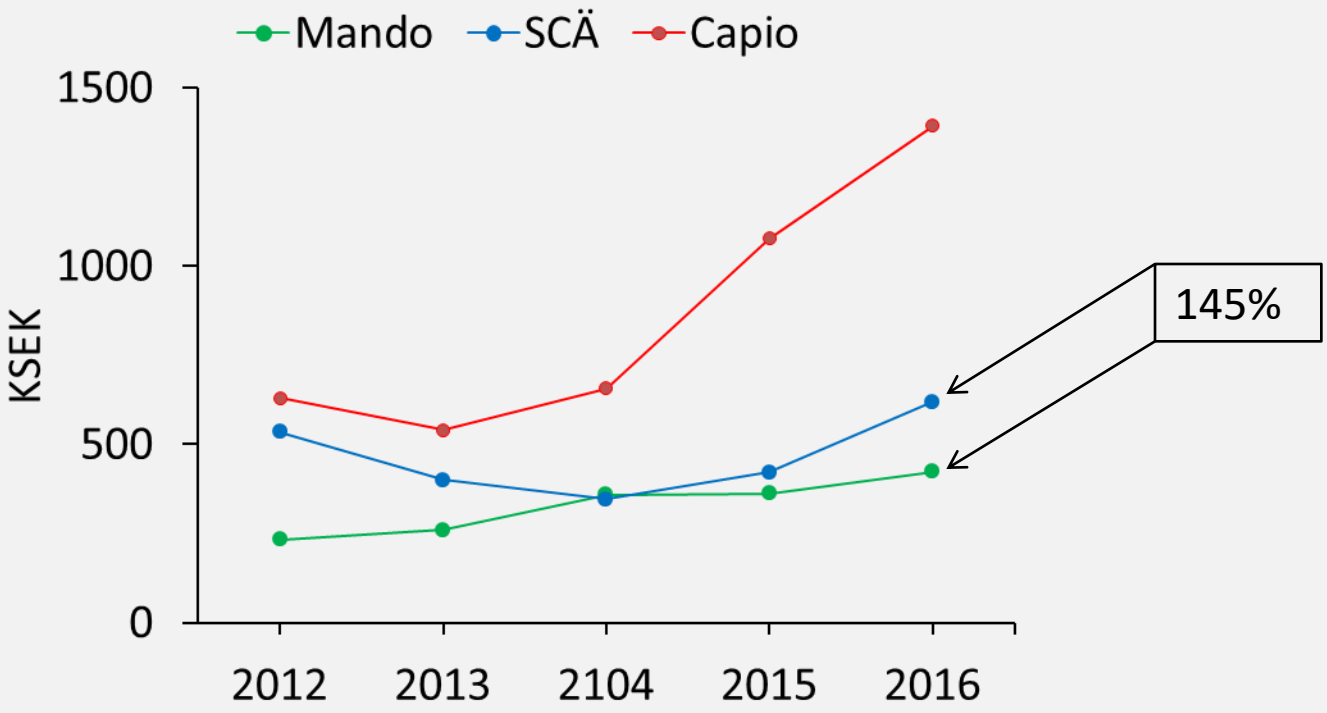

mando meter

Riksät: VGR, 2017

1. Uddevalla, Korallen
2. Vuxen mottagning, Gbg
3. Barn mottagning, Dr Silvia, Gbg
4. SÄS, Skene
5. WeMind, Gbg
6. BUP, Borås
7. BUP, Uddevalla
8. S:ta Helena, Skövde
9. Mando, Alingsås

mando meter

Riksät: VGR, 2017

	Behandlade	Uppföljda	Remission
1. Uddevalla, Korallen	24	7	0
2. Vuxen mottagning, Gbg	46	21	3
3. Barn mottagning, Dr Silvia, Gbg	51	44	19
4. SÄS, Skene	65	41	20
5. WeMind, Gbg	0		
6. BUP, Borås	6	0	
7. BUP, Uddevalla	7	0	
8. S:ta Helena, Skövde	7	1	0
9. Mando, Alingsås	24	22	13

mando meter

Riksät: VGR, 2017

		Behandlade	Remission (%)
1.	Uddevalla, Korallen	24	0
2.	Vuxen mottagning, Gbg	46	7
3.	Barn mottagning, Dr Silvia, Gbg	51	38
4.	SÄS, Skene	65	31
5.	WeMind, Gbg	0	
6.	BUP, Borås	6	0
7.	BUP, Uddevalla	7	0
8.	S:ta Helena, Skövde	7	0
9.	Mando, Alingsås	24	54

mando meter

VGR, 2017

	Behandlade	Remission (%)
VGR, alla 8	206	17
Mando, Alingsås	24	54

mando meter

Mando i VGR

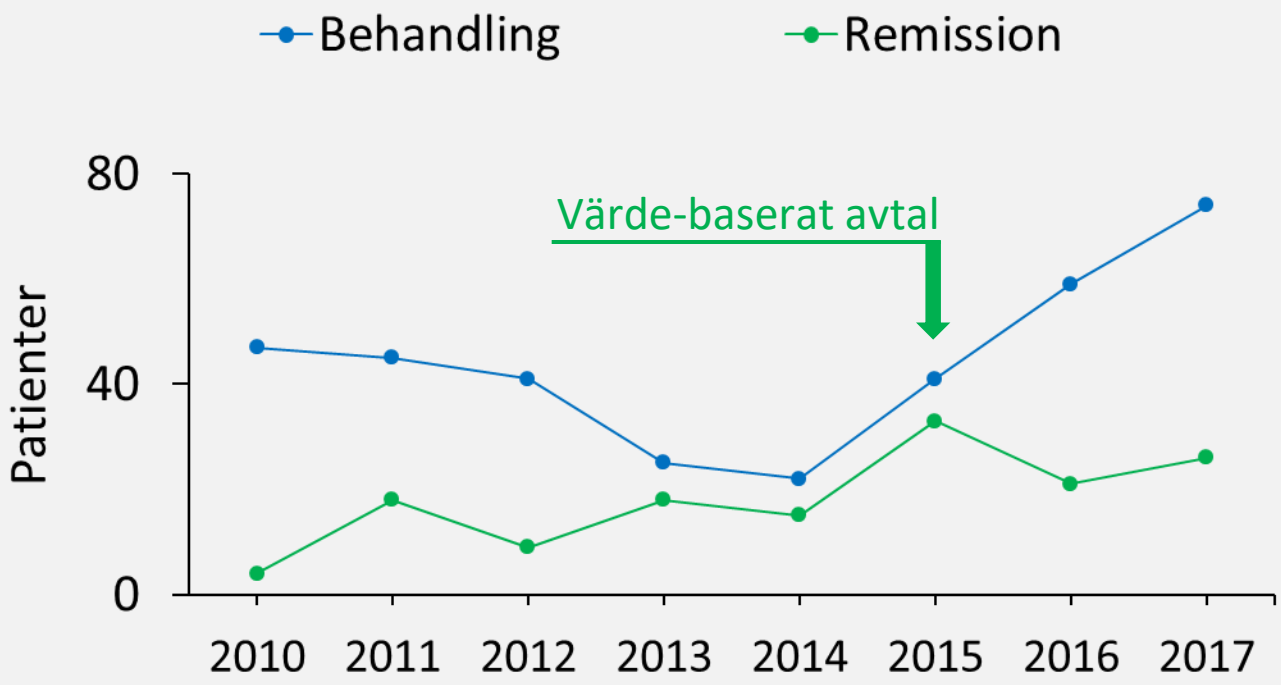

mando meter

Mando i VGR

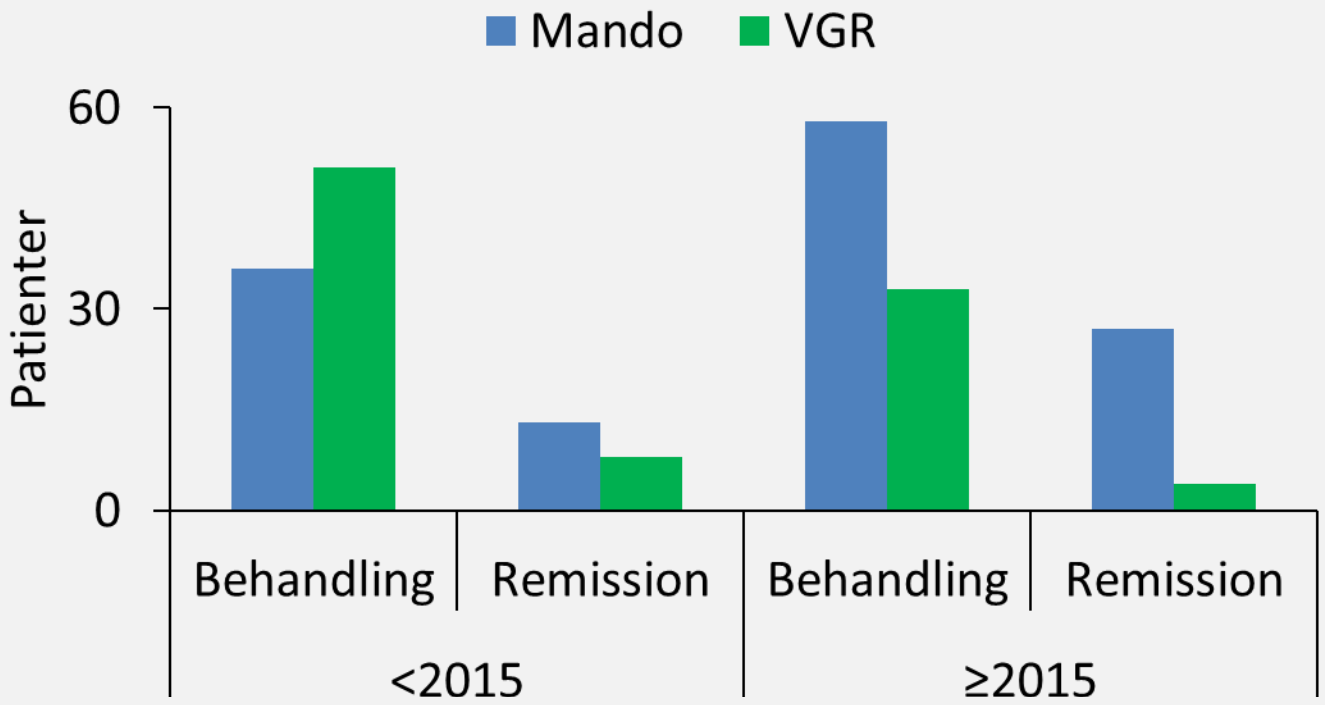

mando meter

Mando i VGR

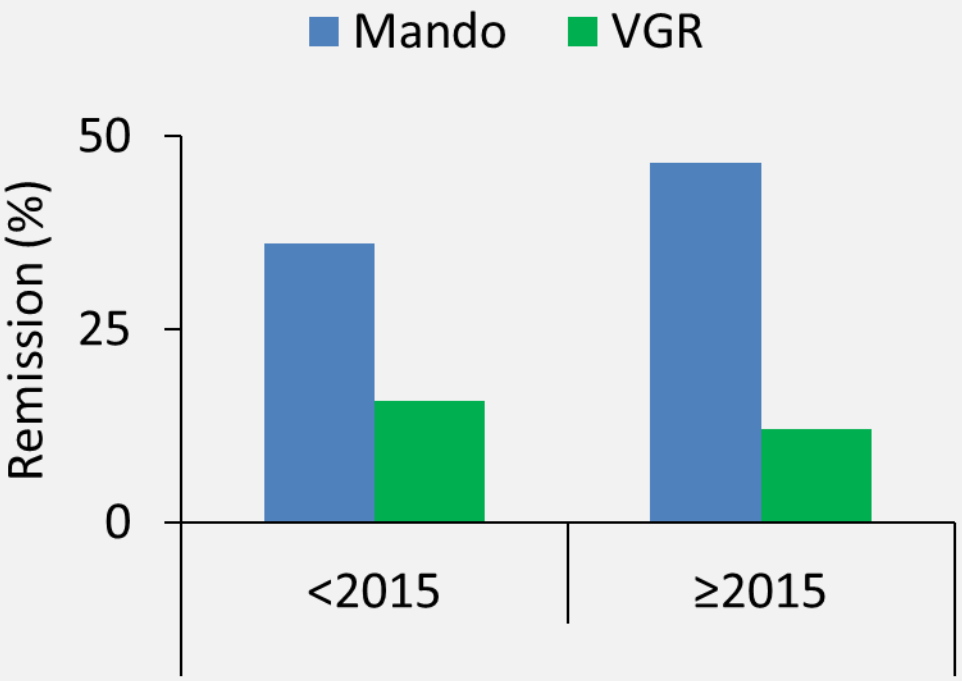

mando meter